

12
1962

АЗƏРБАЈЧАН ГАДЫНЫ

Балачалара охујун

Тапа Сах, тапа...

Әлавия БАБАЈЕВА

Кы сојда ағачынан назык будагалары гарын агырамын даян жер даяр.

Будагалар арабир желдинер, пенчарадан Дурданаңи чагырыб «кал, кал» дейдилер. Дурдана өбилер ки, сојда ағачынын будагалары оу чагалар. Ола көрдә буруну шушадан чәкәдәди дейр:

— Нана, ај нана!

— На вар, чаным-чырамы?

— Нана, бари кал, көр будагалар из дейр?

— Бој, бу кун сојда на бәзәниб-дүәниб. Көрүрсин, сәзә хош көрдүк дейр. Дурданаңи шушәзә јашымшы бурун бир аз да јастылар:

— Наначан, сөн бәјән ағачларын динлинн билмирсин? Көрүрсин сојда мәнн чагырыб, дейр ки, «Дурдана, чык ешијә, кал гар топу ојајәгә».

Нана күзәр, элинн көзүнүн үстүнә түтү дейр:

— Бәс бәзә де, ахи билерсин ки, гочалар мшам, көзүм сечмир, гүзәлим ештир...

Езә бу вахт пенчарајә икн сәрчә гонур. Сәрчәләр кәһ димәккәри илз гары ешир, кәһ да Дурданајә бахыб чиккиладилер. Нана сүфрәниң үстүндәк чәдрәк гарынтыларын омула јагыб пенчараниң нафәслинијәндән көзә сепир. Сәрчәләр атыла-атыла чәрәк әвүнтүсүнү дәнәјәб учурлар. Сојра да пенчарајә кичик бир гушугуз гонур. О, һача ајагалары, сары димәјә илз гары ешир, бир

шеј тапыр, башыны бојнуна гысыб Дурданајә бахыр. Дурдана она дейр:

— Бу саат, бу саат, көзә, сәна да верим.

Гушугуз көзләер. Дурдана чәрәк өкәләјәб атыр. Гушугузга һопһана-һопһана гарын үстүнә көзә, онары дәнәјәб јәнә бојнуна јагыр, пенчарајә бахыр. Дурдана соршур:

— Дојмадың? Јәнә истајрсын?

Гушугуз димәјә илз гары ешир. Дурдана бир оуң да чәрәк гарынтысы атыр. Гушугуз илз даһа ара-ара-ара дейр. Сојра димәјәниң сносинажәк түкәләр чәкпр. Бирдән ганадаларын ачыб ырылыты илз учур. Дурдана онун ардынкы чагырыб:

— Ахси, јәнә каларсын.

Гушугуз гоча сојда ағачынын гар басмыш будагына гонур; ағачынын адында бир лона гар гонуб дүшүр.

Һача гаралар... Ағачларын арамында илзшиб галымыш күзәк баш галаарыр.

Бајаған ара-ара-ара јаған гары соврүб хырадалар. Гарын ачыкы түтүр, көзүнү мәрәнин диварына, ерәһарынын маһаччарына, күчәдән өтәләрүн үз-көзүнә чырпыр.

Сојда ағачынын да будагалары даһа «кал, кал» дейр. Дурданаңи ешиңә чагырырмыр. Будагаларын үстүнә јатмыш гар һавая соврүдүдүгә, сојда ағачы олуб галаң-сәјрак сачларыны да јолуб төкүр.

Ешиңә гар јагыр, Дурдана буруну олуң пенчарајә шушадан дәнәјәб бахыр. Дојдалың пымаладыр:

Тапа бах, тапа,
Көр ичә јагыр!
Ныксан бајыра,
Мәнн дә чагыр.

Ағачлар, еллар, сәккәләрнн үстү ағанпагалар. Езә билә көчә әтрафламы һәр шејн чимәккәри әјәләрннн ағ паалтар кәһчәккәришәләр. Пенчараниң габагында-

Дарылар

М. СЕИДЗАДӘ

Дәрәләрнн чөх дәрнн,
Кәһкәһнн буудулу дәләр!
Сәләри бұздан сәрин
Еј шабалдымы дәләр.
Дошу жүдәл, чичәкәли,
Јончалы, бичәкәкәли

Мешәларнн тәнакәли
Моругәзү, тутулу дәләр.
Бүдәбуләрнн күшәни,
Чәранларнн мәскәни,
Гәһраманлар вәтәни
Гәртәллар јурду дәләр.

Јагышы

Ағачларнн чаны јагыш,
Гәртәлларнн ганы јагыш,
Көјдән јәра тоқуш сәрин
Тутурсан һәр јаны јагыш.
Јағ, гәртәллар олуң сулу,
Јашыл багаар олуң сулу.

Сәндән фәјдә кәлсин елә,
Ел көтрүсүн бол мәһсулу.
Шырһаншарә јағ, ај јагыш!
Баракәтлнн олуң тарла.
Дәјәк сәнә: алгыш-алгыш!
Багалар јадә долуң барла.

Тыңа доң

Рәфигә НҮСЕЙНОВА

Кејиб тәзә довуңу
Күләу ипәк парәдәди,
Ныксанын бојнуна
Гучаглады Мәһрибан.

Узундән әвүб јәнә
Сојра соршуду ки, сәи
Күләдә да ај нана,
Белә паалтар тикәрсәң!

Рус Дүниги Ойранәк!

ЗАНЯТИЕ 6-е

Русско-азербайджанский разговорник

НАРОДНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

ХАЛҖ МААРИЧИ

«Граждане СССР имеют право на образование».

(Конституция СССР)

— Является ли обучение в школе обязательным в Советском Союзе?

— Да, мы переходим теперь от всеобщего обязательного семилетнего образования к всеобщему восьмилетнему образованию детей и подростков.

— Обучение платное?

— Обучение в Советском Союзе бесплатное.

— Мальчики и девочки учатся вместе?

— Во всех советских школах мальчики и девочки учатся совместно.

— Как организовано народное образование в Советском Союзе?

— У нас имеются начальные школы, восьмилетние школы и одиннадцатилетние школы.

— Какие еще другие школы имеются в Советском Союзе?

— Еще в Советском Союзе имеются техникумы.

— Какие другие средние профессиональные учебные заведения имеются в Советском Союзе?

— У нас имеются технические училища.

— Где могут юноши получить профессию?

— Они могут приобрести профессию в государственных училищах трудовых резервов.

«СССР вәтәндәшлары тәһсилә һуқуғуна мәлкәдәрләр».

(ССР Конституциясы)

— Совет Иттифакында мәктәбдә тәһсил амағ мәбсүддәриңиз?

— Бәли. Инди биз ушғалары на јениҗемәләрнн үмүни ичбәри једдәвилдик тәһсилдән үмүни ичбәри сәккәзиллик тәһсилнә кечирик.

— Тәһсил нуладурму?

— Совет Иттифакында тәһсил нулусулар.

— Оғалларла ғызлар бир јердә охуурлар?

— Бүтүн совет мәктәбдәриңдә ғызларла оғаллар бир јердә охуурлар.

— Совет Иттифакында хағ маарифи ичә гәһкил едиләмишдир?

— Биздә ибтидан, сәккәзиллик өз өбилрилик мәктәбләр вәр.

— Совет Иттифакында даһа һансы мәктәбләр вәрдыр?

— Совет Иттифакында техникумлар да вәрдыр.

— Совет Иттифакында башга һансы сәнәт мәктәбләр вәрдыр?

— Биздә техники мәктәбләр вәрдыр.

— Кәһчәләр һарада иһтисәс ала биләрләр?

— Онлар довләт еһтијат әмәк ғүвәләрнн мәктәбдәриңдә иһтисәс ала биләрләр.

— Кроме того, каждый выпускник одиннадцатилетней школы получает специальность (слесаря, токаря, телеграфиста, швея, старшего пионервожатого и т. д.).

— Где могут продолжать свое образование люди, работавшие на производстве?

— Они могут продолжать и закончить среднее образование в школах вечерней (сменной) рабочей и сельской молодежи.

— Они также могут получить образование в техникумах и специальных вечерних школах.

— Не можете ли вы рассказать о ваших учебных заведениях в Советском Союзе?

— В СССР имеются различные высшие учебные заведения. Помимо университетов, имеются множество различных институтов: технических, педагогических, медицинских, юридических, театральных, художественных, высших учебных заведений и консерваторий.

— Существует ли плата за обучение?

— Нет, обучение везде бесплатное.

— Большая часть студентов получает государственную стипендию.

— Сколько длится курс обучения?

— Курс обучения длится от четырех до шести лет.

— Бундан алаза өбилрилик мәктәби битирин һәр бир шәһәр (техникум, хәрпәт, телеграфчы, дәрм, шөһәр баш дәстә рәһбәр вә с.) иһтисәс алыр.

— Где могут продолжать свое образование люди, работавшие на производстве?

— Они могут продолжать и закончить среднее образование в школах вечерней (сменной) рабочей и сельской молодежи.

— Они также могут получить образование в техникумах и специальных вечерних школах.

— Не можете ли вы рассказать о ваших учебных заведениях в Советском Союзе?

— В СССР имеются различные высшие учебные заведения. Помимо университетов, имеются множество различных институтов: технических, педагогических, медицинских, юридических, театральных, художественных, высших учебных заведений и консерваторий.

— Существует ли плата за обучение?

— Нет, обучение везде бесплатное.

— Большая часть студентов получает государственную стипендию.

— Сколько длится курс обучения?

— Курс обучения длится от четырех до шести лет.

Художники Л. ЛАРИЦА и Р. САМЯНЦ

ЗАНИМАТЕЛЬНАЯ СТРАНИЦА

Визу хәстә һовуә кометә!

СЛОВАРЬ:

Хәстә — турут,
Кометә — комета.